

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: A mezőgazdaság jövőbeli kilátásai a sajátos természeti hátrányokkal küzdő területeken (hegyvidéki területek, szigetek és legkülső régiók)

(2008/C 120/11)

2007. szeptember 27-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy határozott, hogy Eljárási Szabályzata végrehajtási rendelkezései (29) cikkének A. pontja alapján véleményt dolgoz ki a következő tárgyban:

A mezőgazdaság jövőbeli kilátásai a sajátos természeti hátrányokkal küzdő területeken (hegyvidéki területek, szigetek és legkülső régiók).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2007. november 27-én elfogadta véleményét. (Előadó: Gilbert BROS.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. december 12–13-án tartott 440. plenáris ülésén (a december 12-i ülésnapon) 127 szavazattal 1 ellenében, 6 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. szeptember 13-án elfogadta *A mezőgazdaság jövőbeli kilátásai a sajátos természeti hátrányokkal küzdő területeken (hegyvidéki területek, szigetek és legkülső régiók)* c. saját kezdeményezésű véleményét ⁽¹⁾.

1.1.1 Ebben a véleményben az EGSZB egy teljes fejezetet – a 4. fejezetet – szentel a hegyvidéki területeken felmerülő problémáknak, kiemelve többek között, hogy szükség van

- a hegyvidéki területek érdekeit szolgáló uniós szakpolitikára,
- egységes uniós meghatározásra,
- arra, hogy a hegyvidéki területek elsőbbséget élvezzenek a második pillér eszközeinek odaítélésekor,
- a hegyvidéki mezőgazdasági termelőknek szánt támogatások konszolidálására,
- a mezőgazdasági és regionális politika integrációjára annak érdekében, hogy hatékonyabbak legyenek a hegyvidéki térségek tekintetében.

1.2 2006. december 7-én a Régiók Bizottsága plenáris ülésének végén folytatott politikai párbeszéd alkalmával José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke egyetértését fejezte ki a **hegyvidéki területeket célzó politikák jövőjéről szóló zöld könyv** kidolgozásával kapcsolatban.

1.3 Ezért az EGSZB úgy látta, helyénvaló volna, ha kiegészítő véleményt dolgozna ki, amelyben ismertetné álláspontját a zöld könyv kidolgozását vezérlő elvekkel kapcsolatban.

1.4 A hegyvidéki területek gazdasági és közjavak, valamint szolgáltatások széles körét nyújtják az uniós polgárok számára. Kiváltképp a következőkről van szó:

- a természeti kockázatok csökkentése (ez mind a hegyvidéki területek lakossága, mind a többi lakos számára előnyt jelent, például a közlekedési folyosók védelme révén),

- e területek a szabadidős és idegenforgalmi tevékenységek színterei (elengedhetetlen egy elvárosiasodott kontinens lakossága és Európa versenyképessége számára),

- jelentős biológiai sokszínűség,

- értékes vízkészletek,

- kiváló minőségű termékek, különösen élelmiszerek.

1.5 Ha az ottani lakosság nem tartja megfelelően karban a hegyvidéki területeket, e javak és szolgáltatások veszélybe kerülnek.

1.6 Manapság jelentős – jelenleg is érzékelhető vagy küszöbönálló – kihívásokkal kell szembenéznünk, például az egyre kiegyeztetebb gazdasági versennyel, a demográfiai változásokkal és az éghajlatváltozással. Bár ezek minden területet érintenek, hatásuk sokkal jobban érződik a hegyvidékeken, ezért velük kapcsolatban külön fellépésre van szükség.

1.7 A hegyvidéki területekre vonatkozó politikák nagy része azonban ágazatspecifikus, és elfogadásuk gyakran máshol, e területek egyedi sajátosságait figyelmen kívül hagyva történik. A hegyvidékeken alkalmazott politikák gyakran fantáziátlanok, más területeket is érintenek, és nem veszik kellőképpen figyelembe a hegyvidékek sajátosságait. Ugyanakkor az uniós és nemzeti közpolitikák egyre inkább számítanak a fejlesztendő területek komparatív előnyeire.

1.8 Európai jelentőségük ellenére a hegyvidéki területek bizonyos fókig háttérbe szorulnak az uniós politikákban, és komoly problémát jelent, hogy nem ismerik el az európai növekedéshez és sokszínűséghez való hozzájárulás tekintetében – különösen az általuk alkalmazott újszerű megközelítéseknek köszönhetően – bennük rejlő számottevő lehetőségeket.

1.9 Az EGSZB ezért sokkal koherensebb és sokkal integráltabb politikai megközelítést támogat. A hegyvidéki területek fenntartható fejlesztése átfogó és területi megközelítést igényel.

⁽¹⁾ HLC 318., 2006.12.23., 93. o.

1.10 Egy, a hegyvidéki területekkel kapcsolatos politika jövőjéről szóló zöld könyv segítségével racionalizálni és konszolidálni lehetne a meglévő uniós szintű politikákat és kezdeményezéseket, hogy azok hatékonyabbá váljanak a hegyvidéki területek egyedi kontextusában. Ez – mint a vélemény is kimondta – különösen igaz a hegyvidéki területek mezőgazdaságára. Az európai hegyvidéki területek többségében a mezőgazdaság jelenti a többi társadalmi-gazdasági, agrár-ipari, idegenforgalmi stb. tevékenység alapját, és erre épül e területek vonzereje. A közös agrárpolitikának ezért nagy a jelentősége, és ki kell rá terjednie a hegyvidéki területekre vonatkozó uniós politikák zöld könyv által tervbe vett felülvizsgálatának.

1.11 Az EGSZB ezért kéri, hogy a hegyvidéki területekkel kapcsolatos politika jövőjéről szóló zöld könyv mielőbb kerüljön bele az Európai Bizottság munkaprogramjába annak érdekében, hogy meghatározzák az Unió tagállamaiban lévő hegyvidéki területek szempontjából stratégiai jelentőségű kérdéseket, tisztázzák a különböző kormányzási szintek és gazdasági ágak feladatait, valamint az ezek közötti koordinációt, megerősítsék azokat a konkrét statisztikai adatokat, amelyekre a területi politikákat alapozzák, tanulmányozzák, milyen kísérő- és támogató intézkedéseket kell hozni e területeken az Unió által meghatározott stratégiai célkitűzések ismeretében, és előmozdítsák az uniós és nemzeti közpolitikák fejlesztését.

1.12 Azáltal, hogy megkönnyíti a hegyvidéki területek komparatív előnyeinek kihasználását, a **hegyvidéki területekkel kapcsolatos politika jövőjéről szóló zöld könyv** a megújult lisszaboni stratégiába és a göteborgi stratégiába is illeszkedik, azaz hozzájárul a növekedési és a foglalkoztatási célkitűzések megvalósításához, és segíti az Uniót abban, hogy az elkövetkező évek során a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljék. A hegyvidéki területek egész Európa számára jelentős hozzájárulást tehetnek, és maximálisan ki kell aknázni a bennük rejlő innovációs és növekedési lehetőségeket.

1.13 Danuta Hübner, az Európai Bizottság regionális politikáért felelős tagja az EGSZB 2007. július 11–12-i plenáris ülésén megemlítette az Unió területfejlesztési menetrendjét, és bejelentette, hogy 2008-ban jelentés készül a területi kohézióról, amely megvizsgálja a jövőbeli nagy kihívások régiókra gyakorolt hatásait és azt, hogy miként lehet ezeket enyhíteni. Az EGSZB kéri, hogy az Európai Unió kohéziós politikájának jelenleg folyó meghatározása és a területfejlesztési menetrend végrehajtása során megfelelő mértékben vegyék figyelembe mind a hegyvidéki területek, mind pedig a szigetek és a legkülső régiók területi sajátosságait.

Kelt Brüsszelben, 2007. december 12-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS